

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564
 รหัสวิชา/ชื่อวิชา สค.214 สวัสดิการสังคมกับระบบการคุ้มครองทางสังคม 3 (3-0-6)
 SW214 Social Welfare and Social Protection
 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต/ศูนย์ลำปาง)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ ห้องพัก
8700/01	ผศ.ดร.จิรพรรณ นฤภัทร	jiraphan@staff.tu.ac.th	ตามนัดหมาย
8700/01	ผศ.ดร.นิถมน รัตน์ะรัต	TU.research@yahoo.com	ตามนัดหมาย
8700/02	ผศ.ดร.ภูซงค์ เสนานุช	p.senanuch@gmail.com	ตามนัดหมาย

หมายเหตุ : กรณีวิชาหลายกลุ่ม รายชื่อแรกคือผู้ประสานรายวิชา

2. วันและเวลาบรรยาย

ศูนย์รังสิต: ทุกวันศุกร์ เวลา 9.30-12.30 น.

ศูนย์ลำปาง:

วันสอบ

สอบกลางภาค 1 ตุลาคม 2564 (12.00-13.30)

สอบปลายภาค 13 ธ.ค. 2564 (เช้า)

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นต่อไปนี้

- 1) แนวคิด หลักการ พัฒนาการของสวัสดิการสังคมไทย
- 2) แนวคิดพื้นฐานของความมั่นคงของมนุษย์ สิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางสังคม สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ
- 3) แนวคิดเกี่ยวกับระบบความมั่นคงทางสังคม ระบบการคุ้มครองทางสังคมและ โครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม
- 4) การจัดการความเสี่ยงทางสังคมจากวิกฤติเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติ รัฐสวัสดิการ
- 5) ปัจจัยในระดับสากล ภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ส่งผลกระทบต่อระบบสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้ง องค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในระดับต่างๆ ที่มีต่อความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนามนุษย์

4. แนวสังเขปการบรรยาย Course Description

ภาษาไทย

แนวคิด หลักการ พัฒนาการของสวัสดิการสังคม ความมั่นคงของมนุษย์ สิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางสังคม สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ ระบบความมั่นคงทางสังคม ระบบการคุ้มครองทางสังคม โครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม การจัดการความเสี่ยงทางสังคมจากวิกฤติเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติ รัฐสวัสดิการ ปัจจัยในระดับสากล ภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ส่งผลกระทบต่อระบบสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในระดับต่างๆ ที่มีต่อความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนามนุษย์

ภาษาอังกฤษ

Concepts, principles, and development of social welfare systems and human security; human rights and social justice; basic rights under constitution; social security and social protection; social safety nets; social risk management from economic and social crisis and calamities; components, principles, mechanisms,

roles and significance of social welfare systems at different levels and their effects on human security and human development

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้					3. ทักษะทางปัญญา			4. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. การวิเคราะห์ การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ			
1	2	3	4	5	1	2	3	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	5	1	2	3	4	
/	/	/	/	/	/			/	/		/	/	/		/		/		/	/			/	

คุณธรรม จริยธรรม

- ยอมรับและเคารพในความแตกต่าง หลากหลายและเคารพในคุณค่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชน
- มีสำนึกรับผิดชอบในการสร้างสังคมที่เป็นธรรม ไม่กีดกันและเลือกปฏิบัติ
- ตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างหลักประกันให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร บริการและโอกาสที่จำเป็น
- คำนึงถึงผลประโยชน์และความปลอดภัยของกลุ่มเป้าหมายทางการวิจัยและ (ผู้ให้ข้อมูล) ผู้ใช้บริการทั้งบุคคล กลุ่ม ชุมชน สังคม เป็นหลักในการตัดสินใจทุกกระบวนการ
- ยึดมั่นในจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมทางการวิจัย มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

ความรู้

- มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม และสามารถเชื่อมโยงพลวัตของระบบสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองการปกครองที่มีผลต่อมนุษย์ในสภาวะแวดล้อมทางสังคม
- มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี หลักการด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนจรรยาบรรณทางวิชาชีพ
- มีความรู้ ความเข้าใจด้านวิธีวิทยาพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าวิจัยหรือการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ระดับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ กลุ่ม องค์กร ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม
- มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางวิชาชีพกับบุคคล ครอบครัว กลุ่มองค์กร ชุมชน ท้องถิ่น สังคม และวิชาชีพอื่น ๆ อย่างเหมาะสม
- มีความรู้ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางสังคมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการทำงานและบริการที่เหมาะสม

ทักษะทางปัญญา

- สามารถคิด วิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีความแตกต่าง หลากหลาย ที่เชื่อมโยงกับสภาวะแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง
- สามารถบูรณาการองค์ความรู้ทางทฤษฎีหรือจากการวิจัย ทักษะคิด และทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานกับกลุ่มเป้าหมายและภาคีร่วมต่าง ๆ
- สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ และเครื่องมือทางวิชาชีพในการปฏิบัติงาน

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- มีทักษะในการสร้างและพัฒนาสัมพันธ์กับบุคคลอื่น มีภาวะผู้นำและผู้ตามในแต่ละสถานการณ์อย่างเหมาะสม
- มีความรับผิดชอบต่อบุคคลและงานที่ได้รับมอบหมาย

การวิเคราะห์ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- สามารถเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน
- สามารถเลือกใช้กระบวนการวิจัยและเทคโนโลยีในฐานะเครื่องมือการปฏิบัติงานเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพบริการสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
- สามารถนำเสนอและสื่อสารผลการศึกษาค้นคว้าหรือการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพบริการ

4. สามารถประยุกต์ใช้และพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารทางสังคมเพื่อการพิทักษ์สิทธิและเสริมพลังให้กับกลุ่มเป้าหมาย
5. มีทักษะพื้นฐานในการรวบรวมข้อมูล/วิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพบริการ

ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ

1. มีทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ โดยยึดมั่นในจรรยาบรรณทางวิชาชีพ
2. มีทักษะพื้นฐานในการสร้างและพัฒนาสัมพันธภาพทางวิชาชีพ
3. มีทักษะพื้นฐานในกระบวนการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ กับกลุ่มเป้าหมายและบริบทแวดล้อมได้อย่างรอบด้าน
4. มีทักษะการปฏิบัติงานอย่างบูรณาการ และสามารถทำงานร่วมกับสหวิชาชีพ

6. กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ตรงต่อเวลา และมีส่วนร่วมในการอภิปราย แลกเปลี่ยน และแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน

การวัดผล

วิธีการวัดผล	สัดส่วนคะแนน
การมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน	10
การบ้าน/Quiz (งานเดี่ยว)	10
ค้นคว้าทำรายงานในประเด็นที่มอบหมาย (งานกลุ่ม)	20
นำเสนองานกลุ่ม	20
สอบปลายภาค	40
รวม	100 คะแนน

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
1 13/08/2564	อธิบายและชี้แจงวิธีการเรียนการสอน การวัดผล หนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอน กำหนดข้อตกลงร่วมกัน การทดสอบความรู้ความเข้าใจเบื้องต้น	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ	อาจารย์ประจำวิชา
2 20/08/2564	แนวคิดความมั่นคงของมนุษย์	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
3 27/08/2564	หลักสิทธิมนุษยชน	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
4 3/09/2564	สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
5 10/09/2564	ความเป็นธรรมทางสังคม	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
6 17/09/2564	ระบบความมั่นคงทางสังคม	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
7 24/09/2564	การนำเสนองานกลุ่มของนักศึกษา/สรุป	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
สัปดาห์การสอบกลางภาค ระหว่างวันที่ 26 กันยายน – 3 ตุลาคม 2564				
8 1/10/2564	งานเดี่ยว/สอบกลางภาค			

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
<u>9</u> 8/10/2564	ระบบการคุ้มครองทางสังคม	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
<u>10</u> 15/10/2564	แนวคิด หลักการ และพัฒนาการของ สวัสดิการสังคม	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
<u>11</u> 22/10/2564	แนวคิดรัฐสวัสดิการ	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
<u>12</u> 29/10/2564	หลักการ บทบาท ความสำคัญ องค์ประกอบ และกลไกของสวัสดิการสังคมต่อความมั่นคง ของมนุษย์และการพัฒนามนุษย์	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
<u>13</u> 5/11/2564	ปัจจัยสากล ภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อ ระบบสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของ มนุษย์	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
<u>14</u> 12/11/2564	การจัดการความเสี่ยงทางสังคมจากวิกฤติ เศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติ	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
<u>15</u> 19/11/2564	การนำเสนองานกลุ่มของนักศึกษา	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
<u>16</u> 28/11/2564	การนำเสนองานกลุ่มของนักศึกษา/สรุป	การสอน online/ Power point	มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถวิเคราะห์	อาจารย์ประจำวิชา
วันสุดท้ายของการเรียนการสอน วันที่ 28 พฤศจิกายน 2564				

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยวิธีการวัดผลที่ได้ระบุไว้ข้างต้น โดยมีเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผลแต่ละช่วงคะแนน ดังนี้

100-80	79-70	69-60	59-50	49-40	39-30	29-20	ต่ำกว่า 20
A (4.00)	B+ (3.50)	B (3.00)	C+ (2.50)	C (2.00)	D+ (1.50)	D (1.00)	F (0.00)

หมายเหตุ : ช่วงคะแนนเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขอดูกระดาษคำตอบ ตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ทั้งงานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

10.1 ตำราและเอกสารหลัก Required textbooks and materials

- กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.
- พงษ์เทพ สันติกุล. (2556). สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในยุคสมัยโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ระพีพรรณ คำหอม(2557).สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรพล ปธานวนิช (2547). นโยบายสังคม : เส้นทางสู่รัฐสวัสดิการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2563) รายงานความมั่นคงของมนุษย์ประเทศไทย ปี 2562 กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

10.2 เอกสารอื่นๆ Other materials

- 1) วีระยุทธ กาญจน์ชูฉัตร (2020), ถอดบทเรียนรัฐสวัสดิการใน 3 กราฟ, The 101 World, Jan 22, 2020
- 2) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2563), รายงานภาวะสังคมไทย (Social Situation and Outlook), ไตรมาสหนึ่ง ปี 2563 ปีที่ 18 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม 2563
- 3) โควิด-19 กระทบแรงงานครึ่งปีแรก 3.3 ล้านคน, หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ, 23 ก.ค. 2563
- 4) Asian Development Bank (2013), The Social Protection Index: Assessing Results for Asia and the Pacific, Mandaluyong City, Philippines
- 5) Dolgoff, R.& Feldstein, D. (2007). Understanding Social Welfare: A Search for Social Justice. New York : Pearson/Allyn and Bacon.
- 6) ILO (2017), World Social Protection Report 2017–19: Universal Social Protection to Achieve the Sustainable Development Goals, International Labour Office – Geneva: ILO, 2017
- 7) Gelos, Gaston (2020), Monetary and Financial Policy Responses for Emerging Market and Developing Economies, Special Series on COVID-19, Monetary and Capital Markets Department (MCMMP), IMF, June 8, 2020